

Quyết định giám đốc thẩm

Số: 03/2018/KDTM-GĐT

Ngày 18-05-2018

V/v Tranh chấp về chuyển nhượng
vốn góp giữa các thành viên công ty

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

**HỘI ĐỒNG THẨM PHÁN
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỐI CAO**

- Thành phần Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Lê Hồng Quang

Các Thẩm phán: Bà Nguyễn Thị Hoàng Oanh

Ông Lê Văn Minh

Ông Đặng Xuân Đào

Ông Nguyễn Văn Tiến

- Thư ký phiên tòa: Bà Lê Thị Ngọc, Thẩm tra viên Tòa án nhân dân tối cao.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân tối cao tham gia phiên tòa: Ông
Phương Hữu Oanh - Kiểm sát viên Viện Kiểm sát nhân dân tối cao.

Ngày 18 tháng 5 năm 2018, tại trụ sở Tòa án nhân dân tối cao xét xử
giám đốc thẩm vụ án kinh doanh thương mại về “Tranh chấp về chuyển nhượng
vốn góp giữa các thành viên công ty” giữa các đương sự:

Nguyên đơn: Ông Hồ Đắc T, sinh năm 1967; địa chỉ: 28 TP, quận H,
thành phố Đà Nẵng.

Bị đơn: Công ty Cổ phần TH;

Địa chỉ: Số 19 BH, đường II, phường AB, thành phố B, tỉnh Đồng Nai.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Phạm Xuân S (Văn bản ủy quyền
số 111/2014/GUQ-THACO ngày 09/9/2016).

Địa chỉ: 80 N, phường 8, quận PN, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Công ty Trách nhiệm hữu hạn
TK;

Địa chỉ: Tổ 14 đường PVD, phường AH, quận ST, thành phố Đà Nẵng;

Người đại diện theo pháp luật: Ông Mai Phước N- Giám đốc.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Huỳnh Lưu Q (Văn bản ủy quyền
số 01/2015 ngày 30/9/2015).

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Tại Đơn khởi kiện ngày 27/12/2010, Đơn khởi kiện bổ sung đề ngày 12/01/2011, Đơn thay đổi yêu cầu khởi kiện ngày 01/12/2011 và trong quá trình tố tụng, nguyên đơn ông Hồ Đắc T trình bày:

Năm 2007, ông Hồ Đắc T và Công ty Cổ phần TH (sau đây gọi tắt là Công ty TH) đã thống nhất góp vốn, mỗi bên 50% tương ứng số tiền 4,5 tỷ đồng thành lập Công ty TNHH thương mại và dịch vụ VK với vốn điều lệ là 9 tỷ đồng. Tháng 8/2009, Công ty THNN thương mại và dịch vụ VK đăng ký thay đổi tên thành Công ty TNHH TK (sau đây gọi tắt là Công ty TK). Công ty TK vẫn giữ nguyên số lượng thành viên, vốn điều lệ và tỷ lệ góp vốn, ông T được bầu làm Chủ tịch Hội đồng thành viên, ông Mai Phước N là Giám đốc đồng thời là người đại diện theo pháp luật của Công ty.

Trong quá trình hoạt động kinh doanh, Công ty TK có nhiều vi phạm ảnh hưởng đến quyền lợi nên ông T khởi kiện yêu cầu:

- Công ty TK chia lãi cho thành viên góp vốn trong quá trình kinh doanh của năm 2009 và năm 2010. Lợi nhuận sau thuế của năm 2010 của Công ty là 2.052.663.847 đồng và yêu cầu được chia 50% của số tiền này là 1.026.331.923 đồng.

- Tuyên bố tất cả các hợp đồng mà Công ty TK đã ký với Công ty TH là vô hiệu theo quy định tại Điều 59 Luật Doanh nghiệp và buộc các bên giải quyết hậu quả pháp lý của giao dịch vô hiệu theo quy định tại Điều 137 Bộ luật dân sự.

- Buộc Công ty TK cung cấp các tài liệu liên quan của Công ty TK để ông thực hiện các quyền của thành viên và Chủ tịch Hội đồng thành viên (sau đây viết tắt là Chủ tịch HĐQT) theo quy định tại khoản 1 Điều 41, khoản 2 Điều 47, khoản 2 Điều 49 Luật Doanh nghiệp.

- Buộc Công ty TH thông qua người đại diện theo ủy quyền hợp pháp tại Công ty TK phải tiến hành tham gia nghiêm túc các cuộc họp Hội đồng thành viên (sau đây viết tắt là HĐQT) để tiến hành xem xét các báo cáo tài chính theo quy định pháp luật; thực hiện các nhiệm vụ và quyền hạn khác của HĐQT theo quy định của pháp luật và điều lệ Công ty.

Ngày 28/4/2011, trong quá trình Tòa án cấp sơ thẩm đang giải quyết vụ án thì HĐQT Công ty TK (gồm ông T- Chủ tịch HĐQT và ông N- Giám đốc Công ty và là người đại diện phần vốn góp theo ủy quyền của Công ty TH) đã họp và thống nhất:

“- Ông T sẽ nhận chuyển nhượng toàn bộ phần vốn góp của TH tại Công ty TK.

- Hai bên thống nhất sẽ mời đơn vị kiểm toán quốc tế để kiểm toán và xác định giá trị doanh nghiệp. Giá trị doanh nghiệp được kiểm toán xác định là

giá trị chuyển nhượng. Giá trị doanh nghiệp không bao gồm giá trị thương hiệu và lợi thế kinh doanh.

- Thời gian xác định đơn vị kiểm toán chậm nhất trước ngày 31/5/2011. Các thành viên góp vốn sẽ kiểm tra, giám sát toàn bộ quá trình kiểm toán.

- Sau khi có kết quả kiểm toán, các bên sẽ tiến hành họp để thống nhất phương thức chuyển nhượng và thời gian thanh toán”.

Hai bên thống nhất chọn đơn vị kiểm toán là Công ty TNHH Dịch vụ tư vấn tài chính kế toán và kiểm định (AASC) thực hiện việc kiểm toán. Ngày 24/10/2011, Công ty AASC đã có Báo cáo kiểm toán số: 1252/2011/BC.KTTC – AASC.KT5 về Báo cáo tài chính cho kỳ kế toán từ 01/01/2010 đến 31/3/2011 của Công ty TK.

Sau khi có báo cáo kiểm toán của Công ty AASC, Công ty TH đưa ra mức giá chuyển nhượng 50% phần vốn góp tại Công ty TK là 6.201.040.926 đồng với các điều kiện không có trong nội dung đã thỏa thuận tại Biên bản họp ngày 28/4/2011 gây khó khăn cho việc chuyển nhượng. Do vậy, ngày 01/12/2011 ông T có Đơn thay đổi yêu cầu khởi kiện: Đề nghị Tòa án giải quyết về việc chuyển nhượng vốn góp giữa Công ty TH với ông T theo quy định của pháp luật.

Tại phiên tòa sơ thẩm lần 1 (ngày 09/5/2012) ông T đề nghị tính giá chuyển nhượng vốn góp theo số liệu sổ sách ngày 30/3/2012 của Công ty TK, số tiền chuyển nhượng 50% vốn góp của Công ty TH là 5.458.820.152 đồng; phiên tòa sơ thẩm lần 2 (ngày 27/5/2016) ông đồng ý giá trị chuyển nhượng như Công ty TH đề xuất là 6.201.040.926 đồng.

Bị đơn Công ty Cổ phần TH có ông Lưu Văn Đ là người đại diện theo ủy quyền trình bày:

Về tố tụng: Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng thụ lý, giải quyết vụ án là không đúng vì Công ty TH là bị đơn. Thẩm quyền giải quyết vụ án là Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai, nên đề nghị đình chỉ giải quyết và trả lại đơn cho ông T.

Về nội dung: Công ty TH và ông T chưa phát sinh việc chuyển nhượng vốn góp, chưa giao kết - giao dịch chuyển nhượng vốn góp tại Công ty TK và Công ty TH cũng không có nhu cầu chuyển nhượng phần vốn góp tại Công ty TK cho ông T. Do đó, không đồng ý yêu cầu khởi kiện của ông T.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là Công ty TK do ông Huỳnh Lưu Q (đại diện theo ủy quyền) trình bày:

Công ty TK không có ý kiến về việc chuyển nhượng vốn góp vì vấn đề này thuộc thẩm quyền của hai thành viên của Công ty là ông T và Công ty TH. Công ty đề nghị ông T và Công ty TH phải nhanh chóng giải quyết tranh chấp giữa các bên.

Bản án kinh doanh, thương mại sơ thẩm số 07/2012/KDTM-ST ngày 09/5/2012, Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng, quyết định:

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Hồ Đắc T đối với Công ty Cổ phần TH về việc chuyển nhượng vốn góp.

2. Ông Hồ Đắc T có nghĩa vụ thanh toán cho Công ty Cổ phần TH số tiền chuyển nhượng 50% vốn góp là 5.458.820.152 đồng, sau khi khấu trừ giá trị nguyên liệu, phụ tùng theo giá trị sổ sách là 1.450.139.398 đồng, còn lại phải thanh toán cho Công ty Cổ phần TH: 4.008.680.754 đồng.

3. Công ty TK có trách nhiệm chuyển giao cho Công ty Cổ phần TH số nguyên liệu, phụ tùng theo giá trị sổ sách 1.450.139.398 đồng.

4. Công ty TK có trách nhiệm bàn giao cho ông Hồ Đắc T toàn bộ hồ sơ, tài liệu, sổ sách kết toán và tài sản của Công ty (ngoại trừ số nguyên liệu, phụ tùng theo giá trị sổ sách 1.450.139.398đ).

5. Ông Hồ Đắc T có trách nhiệm liên hệ cơ quan có thẩm quyền làm các thủ tục đăng ký thay đổi chủ sở hữu công ty và tổ chức quản lý, hoạt động theo quy định về công ty TNHH một thành viên là cá nhân theo quy định của pháp luật (tên doanh nghiệp mới không sử dụng từ THACO- KIA).

6. Công ty TNHH một thành viên do ông Hồ Đắc T làm chủ sở hữu kế thừa toàn bộ các quyền và lợi ích hợp pháp, chịu trách nhiệm về các khoản nợ, gồm cả nợ thuế, hợp đồng lao động và các nghĩa vụ khác của Công ty TK.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn tuyên về án phí, về việc thi hành án và quyền kháng cáo của các đương sự theo quy định của pháp luật.

Ngày 14/5/2012, Công ty TH kháng cáo yêu cầu hủy bản án sơ thẩm và đình chỉ giải quyết vụ án.

Bản án kinh doanh, thương mại phúc thẩm số 59/2012/KDTM-PT ngày 27/8/2012, Tòa phúc thẩm Tòa án nhân dân tối cao tại Đà Nẵng sửa bản án sơ thẩm về phần giá trị nguyên liệu, phụ tùng, cụ thể:

2. Ông Hồ Đắc T có nghĩa vụ thanh toán cho Công ty Cổ phần TH số tiền chuyển nhượng 50% vốn góp là 5.458.820.152 đồng, sau khi khấu trừ giá trị nguyên liệu, phụ tùng theo giá trị sổ sách là 1.275.371.072 đồng, còn lại phải thanh toán cho Công ty Cổ phần TH: 4.183.449.080 đồng.

3. Công ty TK có trách nhiệm chuyển giao cho Công ty Cổ phần TH số nguyên liệu, phụ tùng theo giá trị sổ sách là 1.275.371.072 đồng (có danh mục nhóm phụ tùng kèm theo bản án nằm trong báo cáo tồn kho của Công ty TK có trong hồ sơ vụ án).

Sau khi xét xử phúc thẩm, Công ty TH có đơn đề nghị xem xét theo thủ tục giám đốc thẩm đối với Bản án kinh doanh, thương mại phúc thẩm nêu trên.

Ngày 15/3/2013, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao kháng nghị Bản án kinh doanh thương mại phúc thẩm nêu trên, đề nghị Hội đồng

Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao xét xử theo thủ tục giám đốc thẩm theo hướng hủy Bản án kinh doanh, thương mại sơ thẩm, Bản án kinh doanh, thương mại phúc thẩm nêu trên; giao hồ sơ vụ án cho Tòa án cấp sơ thẩm xét xử sơ thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

Quyết định giám đốc thẩm số 31/2013/KDTM-GĐT ngày 24/9/2013, Hội đồng Thẩm phán TANDTC chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng VKSNDTC, hủy Bản án kinh doanh, thương mại sơ thẩm, Bản án kinh doanh, thương mại phúc thẩm nêu trên; giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng xét xử sơ thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

Bản án kinh doanh, thương mại sơ thẩm (lần 2) số 09/2016/KDTM-ST ngày 27/5/2016, Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng quyết định:

1. *Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Hồ Đắc T đối với Công ty CP ô tô TH về việc “Chuyển nhượng vốn góp giữa các thành viên Công ty”.*

2. *Ông Hồ Đắc T nhận chuyển nhượng toàn bộ phần vốn góp của Công ty CP TH tại Công ty TK và có nghĩa vụ thanh toán cho Công ty CP TH số tiền chuyển nhượng 50% vốn góp là 6.201.040.926 đồng. Sau khi khấu trừ giá trị nhóm phụ tùng theo giá trị sổ sách là 1.275.371.072 đồng, còn lại ông T phải thanh toán cho Công ty CP TH là 4.925.669.854 đồng.*

3. *Công ty TK có trách nhiệm chuyển giao cho Công ty CP TH số nguyên liệu, phụ tùng theo giá trị sổ sách là 1.275.371.072 đồng (có danh mục nhóm phụ tùng kèm theo bản án trong báo cáo tồn kho của Công ty TK có trong hồ sơ vụ án).*

4. *Giám đốc Công ty TK và là người đại diện theo pháp luật của Công ty TK có trách nhiệm bàn giao cho ông Hồ Đắc T toàn bộ hồ sơ, tài liệu, sổ sách kết toán và tài sản của Công ty (ngoại trừ số nguyên liệu, phụ tùng theo giá trị sổ sách 1.275.371.072đ giao cho Công ty CP TH nêu tại mục 3 của phần Quyết định).*

5. *Ông Hồ Đắc T có trách nhiệm liên hệ cơ quan có thẩm quyền làm các thủ tục đăng ký thay đổi chủ sở hữu công ty và tổ chức quản lý, hoạt động theo quy định của pháp luật (tên doanh nghiệp mới không sử dụng từ Thaco- Kia).*

6. *Công ty TNHH một thành viên do ông Hồ Đắc T làm chủ sở hữu kế thừa toàn bộ các quyền và lợi ích hợp pháp, chịu trách nhiệm về các khoản nợ, gồm cả nợ thuế, hợp đồng lao động và các nghĩa vụ khác của Công ty TK.*

Ngày 02/6/2016, Công ty TH kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm, đề nghị hủy bản án sơ thẩm và đình chỉ giải quyết vụ án.

Bản án kinh doanh, thương mại phúc thẩm số 25/2016/KDTM-PT ngày 12/9/2016, Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng quyết định: *Không chấp nhận kháng cáo của bị đơn Công ty CP TH. Giữ nguyên quyết định Bản án kinh doanh, thương mại sơ thẩm số 09/2016/KDTM-ST ngày 27/5/2016 của Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng.*

Sau khi xét xử phúc thẩm, Công ty TH có đơn đề nghị xem xét Bản án kinh doanh thương mại phúc thẩm nêu trên theo thủ tục giám đốc thẩm.

Ngày 04/12/2017, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao kháng nghị giám đốc thẩm số 23/2017/KN-KDTM đối với Bản án kinh doanh thương mại phúc thẩm số 25/2016/KDTM-PT ngày 12/9/2016 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng; Đề nghị Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao xét xử giám đốc thẩm hủy Bản án kinh doanh thương mại phúc thẩm nêu trên và hủy Bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 09/2016/KDTM-ST ngày 27/5/2016 của Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng; giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng xét xử sơ thẩm lại theo đúng quy định của pháp luật.

Tại phiên tòa giám đốc thẩm, Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tối cao nhất trí với Quyết định kháng nghị của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Tại Biên bản họp của Hội đồng thành viên Công ty TNHH TK số 01/2011/HĐTV ngày 28/4/2011, Hội đồng thành viên Công ty (gồm ông Hồ Đắc T - Chủ tịch Hội đồng thành viên và ông Mai Phước N - Giám đốc Công ty TK và là người đại diện phần vốn góp theo ủy quyền của Công ty TH) đã thống nhất:

“- Ông Hồ Đắc T sẽ nhận chuyển nhượng toàn bộ phần vốn góp của Trường Hải tại Công ty TK.

- Hai bên thống nhất sẽ mời đơn vị kiểm toán quốc tế để kiểm toán và xác định giá trị doanh nghiệp. Giá trị doanh nghiệp được kiểm toán xác định là giá trị chuyển nhượng. Giá trị doanh nghiệp không bao gồm giá trị thương hiệu và lợi thế kinh doanh.

- Thời gian xác định đơn vị kiểm toán chậm nhất trước ngày 31/5/2011. Các thành viên góp vốn sẽ kiểm tra, giám sát toàn bộ quá trình kiểm toán.

- Sau khi có kết quả kiểm toán, các bên sẽ tiến hành họp để thống nhất phương thức chuyển nhượng và thời gian thanh toán”.

[2] Hai bên thống nhất chọn đơn vị kiểm toán là Công ty TNHH Dịch vụ tư vấn tài chính kế toán và kiểm toán (AASC) thực hiện việc kiểm toán. Tại Báo cáo kiểm toán số 1252/2011/BC.KTTC-AASC.KT5 ngày 24/10/2011 đã Báo cáo tài chính cho kỳ kế toán từ ngày 01/01/2011 đến ngày 31/3/2011 của Công ty Thaco - Kia Đà Nẵng. Tuy nhiên, ngày 09/12/2011, Công ty TH có Công văn số 175 xác định: “Đây là công tác kiểm toán Báo cáo tài chính, không phải là Báo cáo kiểm toán xác định giá trị doanh nghiệp”. Do đó, Công ty TH có nhiều công văn gửi cho ông T trao đổi về phương thức, thời gian, giá cả và điều kiện của việc giao kết hợp đồng chuyển nhượng vốn (Công văn số 178 ngày 19/12/2011 thông báo “Giá trị chuyển nhượng 50% số vốn góp tại Công ty TK theo số liệu sổ sách kế toán tại thời điểm 30/09/2011 được đề xuất là 6.201.040.926 đồng”, Công văn số 182 ngày 29/12/2011

xác nhận rằng hai bên vẫn chưa thống nhất được các vấn đề liên quan đến việc chuyển nhượng phần vốn góp và nhắc lại giá chào bán 50% vốn góp tại Công ty TNHH TK là 6,2 tỷ đồng và chỉ có hiệu lực đến hết ngày 31/12/2011. Đồng thời, nêu rõ điều kiện là Hội đồng quản trị Công ty TH sẽ không phê duyệt việc chuyển nhượng vốn góp nếu Công ty TK không hoàn trả trước các công nợ phải trả cho Công ty TH và các đơn vị thành viên, cùng với lãi phạt chậm trả theo quy định của pháp luật).

[3] Đến ngày 31/12/2011 giữa hai bên vẫn không thống nhất được với nhau về giá cả chuyển nhượng phần vốn góp của Công ty TH tại Công ty TK; hai bên cũng chưa xác lập, ký kết hợp đồng chuyển nhượng phần vốn góp này. Mặt khác, Quyết định giám đốc thẩm số 31/2013/KDTM-GĐT ngày 24/9/2013 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao đã xác định “Việc thỏa thuận của hai bên theo nội dung tại Biên bản họp ngày 28/4/2011 chỉ là chủ trương của Hội đồng thành viên và việc thỏa thuận này vẫn chưa hoàn thành”.

[4] Quá trình giải quyết lại vụ án ở cấp sơ thẩm, Tòa án cấp sơ thẩm tiên hành định giá tài sản của Công ty TK nhưng không định giá được. Công ty TH xác định không có nhu cầu chuyển nhượng phần vốn góp và không đồng ý chuyển nhượng 50% vốn góp tại Công ty TNHH TK cho ông T, nhưng Tòa án cấp sơ thẩm và Tòa án cấp phúc thẩm lại căn cứ vào Biên bản họp Hội đồng thành viên ngày 28/4/2011 và các công văn nêu trên để quyết định cho ông T được nhận chuyển nhượng 50% vốn góp của Công ty TH tại Công ty TK với giá 6.201.040.926 đồng là không có căn cứ, xâm phạm quyền định đoạt của chủ sở hữu tài sản, quyền của thành viên góp vốn được quy định tại Điều 41 Luật Doanh nghiệp năm 2005, Điều 164 Bộ luật dân sự năm 2005. Lẽ ra, trong trường hợp này, Tòa án cấp sơ thẩm, Tòa án cấp phúc thẩm căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ nêu trên để không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn mới đúng.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 2 Điều 337, khoản 3 Điều 343, khoản 2 Điều 345 của Bộ luật tố tụng dân sự 2015;

1. Chấp nhận Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 23/2017/KN-KDTM ngày 04/012/2017 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao.

2. Hủy Bản án kinh doanh thương mại phúc thẩm số 25/2016/KDTM-PT ngày 12/9/2016 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng và hủy Bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 09/2016/KDTM-ST ngày 27/5/2016 của Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng về vụ án “*Tranh chấp về chuyển nhượng vốn góp giữa các thành viên công ty*” giữa nguyên đơn là ông Hồ Đắc T với bị đơn là Công ty Cổ phần TH; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là Công ty Trách nhiệm hữu hạn TK.

3. Giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân thành phố Đà Nẵng xét xử lại theo thủ tục sơ thẩm đúng quy định của pháp luật.

Nơi nhận:

- Chánh án TANDTC (để báo cáo);
- Viện trưởng VKSNDTC - Vụ 10 VKSNDTC;
- TAND cấp cao tại Đà Nẵng;
- TAND thành phố Đà Nẵng;
(kèm theo hồ sơ vụ án);
- Cục THA dân sự thành phố Đà Nẵng;
- Các đương sự (theo địa chỉ);
- Lưu: VP, Vụ GDKT II TANDTC (2 bản),
Hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG THẨM PHÁN
CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(đã ký)

Lê Hồng Quang